

Đo đạc, xác minh và phê chuẩn

1

Đo đạc

Việc đo lường carbon tích tụ theo thời gian là nhân tố chính của bất kỳ dự án REDD nào. Nếu thiếu sự đo đạc chính xác và mang tính đại diện, các tín chỉ carbon sẽ không được thẩm định một cách tin cậy và không thể bán.

Ở cấp độ dự án sẽ cần các phương pháp điều tra rừng khác nhau để đo lường biến đổi carbon trong rừng theo thời gian.

Đo đạc...

Các hoạt động điều tra rừng phổ biến được áp dụng hiện nay gồm:

- *Xác định ô tiêu chuẩn*: kiểm nghiệm sự thay đổi lượng dự trữ carbon theo thời gian
- *Viễn thám*: dùng ảnh vệ tinh để chỉ ra những thay đổi diện tích rừng và chất lượng rừng
- *Đo đếm tại thực địa*: kiểm nghiệm thông tin viễn thám trên thực tế bằng cách đo đếm trực tiếp cây và rừng.
- *Thu thập và quản lý số liệu*: tập hợp tác cả các thông tin và công bố thông tin.

Xác minh và phê chuẩn

Tất cả các dự án REDD đều cần được xác minh và phê chuẩn một cách độc lập để có thể bán được các tín chỉ carbon.

•**Phê chuẩn**: việc đánh giá Tài liệu Thiết kế Dự án bởi một bên thứ ba độc lập, so với tiêu chuẩn cụ thể trước khi thực hiện dự án.

•**Xác minh**: Một bên thứ ba độc lập tiến hành đánh giá việc giám phát thải thực tế hoặc dự kiến trong một giai đoạn đo đạc nhất định.

Lịch sử về REDD

5

Lịch sử về REDD

- 1992: Hội nghị thượng đỉnh trái đất và sự ra đời của **Công ước khung về biến đổi khí hậu của Liên hợp quốc (UNFCCC)**.
- Từ 1995: Hội nghị các bên tham gia (COP) UNFCCC họp mỗi năm một lần để đánh giá nỗ lực giải quyết vấn đề biến đổi khí hậu
- 1997 (COP 3 tại Kyoto): **Nghị định thư Kyoto** ký kết về giảm phát thải khí nhà kính ở các nước phát triển. Tuy nhiên Nghị định thư Kyoto **không bao gồm** chính sách liên quan đến mất rừng và suy thoái rừng.

Lịch sử về REDD...

- 1997-2001: Mất rừng và suy thoái rừng gia tăng ở các nước có nhiều rừng, tạo nên phong trào **Liên minh các quốc gia rừng mưa (Coalition of Rainforest Nations)**
- Năm 2005 (COP 11 tại Montreal): Với đề xuất của Liên minh các quốc gia rừng mưa, **RED (giảm phát thải từ mất rừng – chữ D thứ nhất)** được chấp thuận
- Năm 2007 (COP 13 tại Bali): **Suy thoái rừng (chữ D thứ hai)** được nhất trí đưa vào trong chiến lược giảm phát thải.

Lịch sử về REDD...

- Cũng tại COP 13, vấn đề phục hồi rừng, bảo tồn đa dạng sinh học, quản lý rừng bền vững (**REDD+**) được thông qua.
- 2009 (COP 15 tại Copenhagen): một hiệp ước tạm thời được ký kết về REDD.

REDD là gì?

- **Ý tưởng:** các nước đang phát triển giảm tỷ lệ mất rừng và suy thoái rừng (so với một giai đoạn tham khảo) để nhận được thù lao về mặt tài chính (từ phía các nước phát triển).
- **Mục tiêu** thứ nhất của REDD là giảm phát thải. Tuy nhiên REDD có tiềm năng cung cấp nhiều lợi ích khác như giảm nghèo trong lĩnh vực lâm nghiệp, bảo tồn đa dạng sinh học, v.v.
- Những nỗ lực trước đây để giảm mất rừng không được thành công. REDD tạo một cơ hội để phá vỡ xu hướng này

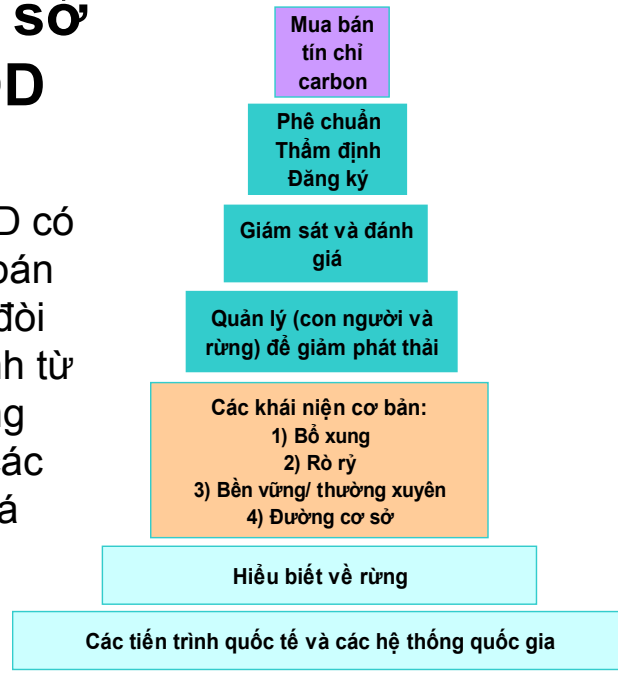
Quy mô của REDD

- **Lượng carbon** trong rừng được quyết định bởi hai nhân tố: **diện tích rừng** và lượng carbon trên một đơn vị diện tích (**mật độ carbon**)
- Những thay đổi về lượng carbon trong rừng được đo theo hai yếu tố này
- Các phương án giảm thiểu có thể: 1) giảm phát thải khí nhà kính và 2) tăng lượng dự trữ carbon trong rừng

Phương án giảm thiểu	Cơ hội giảm thiểu	Công cụ chính sách
Giảm phát thải khí nhà kính	Giảm mất rừng	RED (chữ D thứ nhất)
	Giảm suy thoái rừng	REDD (chữ D thứ hai)
Tăng lượng dự trữ carbon	Phục hồi rừng (tăng bể chứa carbon tại các khu rừng bị suy thoái)	REDD+
	Tạo mới rừng	A/R CDM

Khung cơ sở của REDD

Để các tín chỉ carbon từ REDD có thể được mua bán trên thị trường đòi hỏi một quá trình từ hiểu biết về rừng đến thực hiện các yêu cầu của quá trình REDD

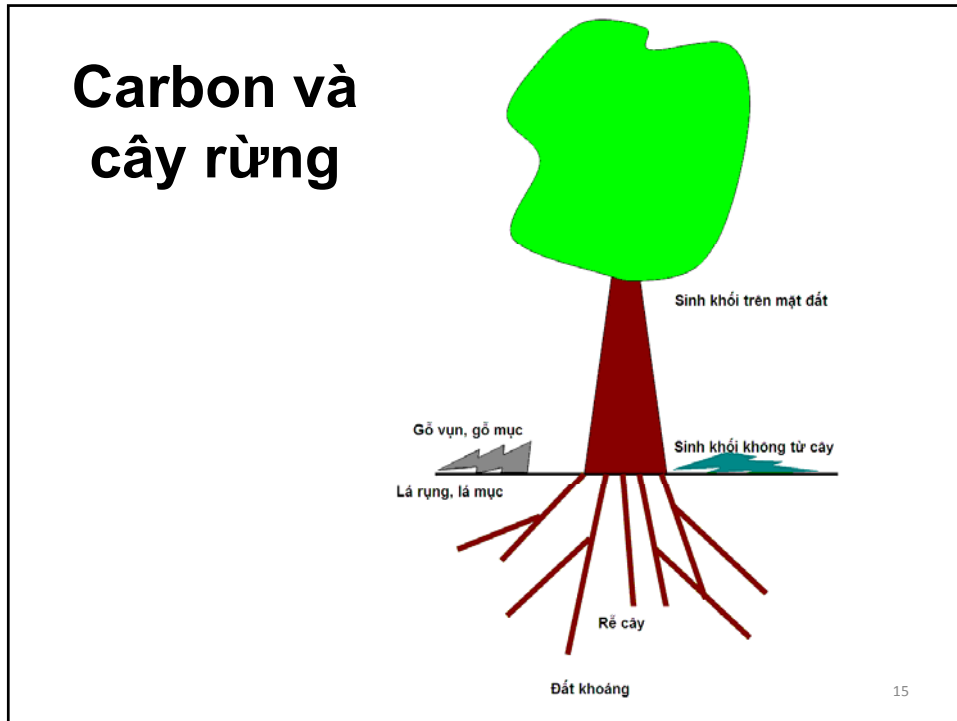
Rừng, Carbon, giảm thiểu và thích ứng với biến đổi khí hậu

13

Carbon

Carbon là một chất hoá học phong phú thứ tư trong vũ trụ:

- Tồn tại trong mặt trời, các vì sao, sao chổi.
- Có mặt trong bầu khí quyển, hoà tan trong nước và có ở trong than, dầu, và gas.
- Tìm thấy trong dạng sống khác như con người và là chất hoá học cơ bản của cuộc sống.
- Carbon thường xuyên tuần hoàn trong khí quyển, sinh quyển (đất ở thể rắn), và nước.

Rừng là **bể chứa** carbon, đồng thời cũng là **nguồn cung cấp** carbon

Mất rừng và suy thoái rừng đóng góp khoảng 20% lượng khí phát thải trên toàn cầu

↳ Chống mất rừng và suy thoái rừng có thể góp phần **giảm lượng phát thải** này.

Rừng còn giúp chúng ta **thích nghi với sự biến đổi khí hậu** thông qua việc cung cấp những dịch vụ môi trường quý giá

Thích ứng và giảm thiểu

Thích ứng với sự biến đổi khí hậu là sự điều chỉnh của tự nhiên hoặc con người trước sự biến đổi thực tế hoặc dự kiến của khí hậu nhằm giảm tác động xấu của biến đổi khí hậu.

Giảm thiểu là các hoạt động của con người trong việc giảm các nguồn khí nhà kính hoặc các hoạt động nhằm nhân rộng các bể chứa khí nhà kính.

Thảo luận nhóm

Chia thành các nhóm từ 4 đến 6 người, thảo luận về các câu hỏi sau:

- Rừng giúp cộng đồng và đa dạng sinh học thích ứng với biến đổi khí hậu như thế nào?
- Rừng làm giảm các tác động từ biến đổi khí hậu như thế nào?

Phân tích và quản lý rủi ro

19

REDD có tiềm năng mang lại nhiều lợi ích cho các cộng đồng sống dựa vào rừng mà vẫn có thể giảm mất rừng và suy thoái rừng. Tuy nhiên, có nhiều thử thách, vấn đề và rủi ro liên quan tới việc thực hiện dự án REDD.

Rủi ro

Là tình huống có thể dẫn đến những kết quả có tính tiêu cực.

Rủi ro đối với REDD có thể xảy ra khi có rò rỉ, cháy rừng và sự gia tăng lợi nhuận khi sử dụng đất cho các hoạt động khác.

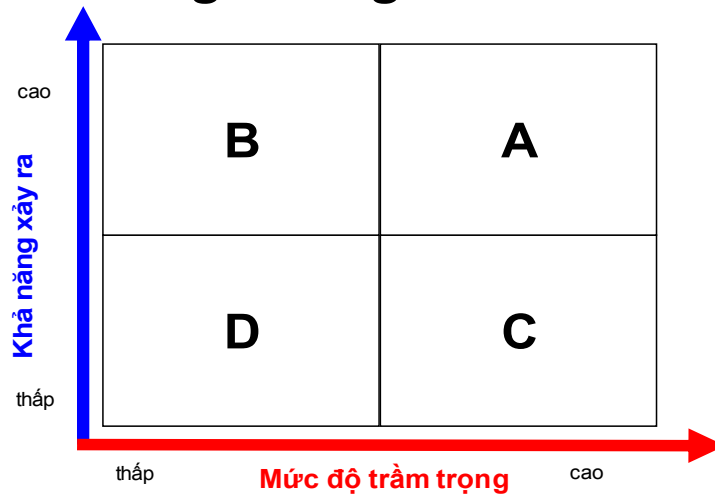
Các loại rủi ro

- **Rủi ro về sinh thái:** cháy rừng, thiên tai.
- **Rủi ro từ chính phủ:** sự thay đổi trong chính phủ có thể làm đảo lộn các cam kết từ trước.
- **Rủi ro từ phía người có nhu cầu:** khi giá trị thu được từ việc chuyển đổi đất rừng sang sử dụng cho mục đích khác gia tăng thì việc tích trữ carbon sẽ không còn sinh lợi và nhu cầu tín chỉ carbon có thể giảm.
- **Rủi ro về mặt xã hội:** gia tăng các mâu thuẫn nội bộ gia đình/ cộng đồng, v.v.

Phân tích rủi ro

Là việc đánh giá khả năng các rủi ro có thể xảy ra và (mức độ) tác động của chúng (nếu xảy ra) đối với tính bền vững của dự án REDD

Khung đánh giá rủi ro

Khả năng xảy ra là cơ hội hoặc khả năng rủi ro có thể xảy ra

Mức độ trầm trọng là mức độ khó khăn hoặc thiệt hại mà rủi ro gây ra

Quản lý rủi ro

- A: Khả năng xảy ra cao/ mức độ trầm trọng cao: cần phải có kế hoạch quản lý chi tiết
- B: Khả năng xảy ra cao/ mức độ trầm trọng thấp: cần phải có kế hoạch dự phòng
- C: Khả năng xảy ra thấp/ mức độ trầm trọng cao: cần phải thường xuyên xem xét và có kế hoạch hành động cẩn thận
- D: Khả năng xảy ra thấp/ mức độ trầm trọng thấp: thỉnh thoảng xem xét và có hành động điều chỉnh dựa trên tình hình.

Thảo luận nhóm

Nhiệm vụ: Phân tích các vấn đề và rủi ro có thể xảy ra đối với dự án REDD ở địa phương

Hình thức: chia thành 4 nhóm

Thời gian: 20 phút

Thảo luận nhóm

Trình tự:

- 1) Động não để xác định các vấn đề/ rủi ro liên quan đến dự án REDD
- 2) Đối với mỗi rủi ro/ vấn đề, xác định khả năng có thể xảy ra (cao-thấp) và mức độ nghiêm trọng nếu nó xảy ra (cao-thấp) và đặt vào ô tương ứng trong khung đánh giá rủi ro
- 3) Lặp lại bước trên đối với các rủi ro/ vấn đề còn lại
- 4) Xác định chiến lược đối phó với một số rủi ro quan trọng

Lợi ích và chia sẻ lợi ích từ REDD+

Thảo luận nhóm

Hình thức: chia thành 3 nhóm

Thời gian: 30 phút

Nhiệm vụ:

- Xác định các chi phí, lợi ích liên quan đến việc thực hiện dự án REDD
- Xác định những đối tượng sẽ phải chịu chi phí và những đối tượng sẽ được hưởng lợi từ REDD
- Xác định những vấn đề nảy sinh trong quá trình chia sẻ lợi ích từ REDD